

Abonnement pour un an

300 piastres

Edition spéciale 500 ptrs.

Adresse:

"IDJTIHAD," Constantinople

Téléph. St. 865

XXII ème ANNÉE

1926, 15 Décembre No218

اجتہاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبومان : سنہ لکھی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغذ لیسسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جنگال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکینچی سنہ

نومرو ۲۱۸-۱۵ کانون اول ۹۲۶

اوسقار وایلد

OSCAR WILDE

بر آغز که ، اذطاتی و اک نشئی بر سسله ، بوتون بشریتک شعرلرینی ، بدیعهلرینی ترنم ایتمش و عشقی ، کوزه لایکی ، قادین روحنی تحلیل ایله مشدر ؛ برمدقق نظر، که انسانلرک ریالرینی، فضیلت و نجات ماسکه لری آلتنده کی ایکره نیج احتراصلرینی کورمش و کوستر مشدر؛ بر طبیعت و قلب تدقیقه جیسی، که حیات اجتماعیه نک بوتون امراض واسقامنی آراشدیرمش ، بونلری مؤثر لوحه لرله ارائه ایتمش و : « ای ظواهری محشم اولان انسان ، ایشته سن بوچیر کین تمثال سین ! . . » دیمشدر؛ بر درین وقوفلی مهندس که استکراه ایدیه جک حقیقتلرک تهزیلکار کله لرله آبدهلرینی یامشدر ؛ حاصلی حیاتک حشمت و طنطنه سنی کورمش، و ذوق واکنجه سندن مستفید اولمش ، مجوهرات نفائس اورتاسنده یاشامش ، اقبال و سعادت طامش، هجران و غربتک مرادتا، ینه دیلنی دو قوندیرمش، در بدرلک و سفالت یوللر



Oscar Wilde

کولومزک قولاغنه قدر کیتمش و آغزینه کیرمش اولان عربجه کله لر مطلقا تورکجه لشمشدر .

بوقادار عصرلق بر دین و دیل اسارتی کافی کلدیمی ؛ ایسته ینلری ، اللهنه عربجه عبادت ایتمکده حر براقه لم دینلر ، کولکردن کش اولسونلر . فقط حرفلری ده جبرائیل کتیرمدی یا . متعدد ایلمک مکتبلرده یایلاق بر تدقیق بو حرفلر و دیل مسئله سنده ناصل برباد بر بطاقلق ایچنده یو وارلامقده اولدیغمزی بزه بیلدیرر . (آ، ب) جی معلملر قان آغلا یورلر . مکر که بونلردن بری ابوالسعود افندیک طورونی اولسون . بناءً علیه بوتون بو کشمکشلری حل ایچین یکانه چاره لاتین حرفلرینی بر آن اول قبول ایتمکدر . قبول ایتک ایسه در حال هر طرفده بردن تطبیقنه کیریشمک دیمک دکلدر . بناءً علیه کندی اثرلری قاینوسیه و « یا اثرلریمز نه اولاجق » فریادیه اورتایه آتیلان کوپرلی زاده فؤاد بک افندی هیچ قورقاسینلر او اثرلرینه اوزون زمانلر عرب حرفلریله تورکجه ده اوقونمه به دوام ایدرلر .

مادامکه علم آناملریمزک بویوک بر اکثریتی بولزوم و احتیاجی تصدیق و تسلیم ایتمش بولونیورلر : آرتیق بوتون ترددلری سلیکوب آتالم . یوقسه بوکون نه حرفلریمز، نه املامز ، نه ده لغاتمز واردر . وز ، دیل ایشلارنده تام بر آنا رشی ایچنده یز . اوت قونوشیوروز ، یازیوروز ، فقط چرکسلرده ، لازلرده ، کورجیلرده برر دیل ایله قونوشیورلر لا کن بونلره مدنی برملتک دیلی ده نیرمی؟ بز تورکار ، بوکون علماً که ری ایسه کده ینه مدنی بر هیئت اجتماعیه یز . چونکه بر ادبیاتمز واردر . بک آکلاشیلیور که بر چوق عالملریمز ، جدلرندن آلمش اولدقلری دینی تربیه و تأثیرلردن اوتورو بر تورلو تردددن قورتولا میورلر .

هر فکر - قلنج اوغلومقی

شعرک ترنمی

ربابکی آل ای زواللی شاعر
قولوم قارداشیدر بو درین سکوت
دردلشمک الهی بر تسلیدر
صیرلایان قلبکی کوکسمده او یوت .

Baudelaire, Musset الخ کی محرز لری او قومایر - می یز؟ و دیگر طرفدن سوقراط، افلاطون، میکا آثر، دانته کی مشاهیری مطالعه ایتمه یورمی یز؟ اگر بری چقبوده فلورک، بالزاقک جنایتلری اولدیغنی سوله یه جک اولور سه صالامبو یی قوزین بتی یاقتمی لازم کلیر؟ . بر یاغلی بویالو حنک، بر مرمره یکلک حیران تماشاسی اولمادن اول اولنلری یاپانلرک یاشادقلری حیاتی اخلاقه توفیقاً آراشد - یریمی یز؟ «Victoire de Samothrace» ک صانع مجهولی «تروپمان Troppman» اولدیغنی آثار عتیقه کشفباتی میدانه حیقاریر سه ادعالی هیکل ایچین اولان هیجانمزی آزالتاجقمیدی؟ بالعکس دینی، قدسی بر حیات یاشامق هیچ بر رسامه، هیچ بر موسیقی شناسه هیچ بر ادیبه تأمین لیاقت واستعداد خدمتده بولونامازدی. خلق تیاروده آقتریسک او یوننی آقیشلار و ایصلقله قارشیلار، اونک فضیلت و یاخود خفتنی دکل . بزده آند اولان آثاردر، احباب آثار دکل . کیم بیلیر بلسکه باشقارلینی حیرتده بیراقیق ایچین اونده موجود اولان ساده دلانه برمانیا Manie (افراط هوس)، (اوسقار وایلد) ک او اشع ضعیفی تشکیل ایتشدی....»

اوسقار وایلدیک آئی بر محرر و فوق العاده بر مصاحبه چی ایدی . نه قادار کوزده یازار سه اوقادارده کوزده مصاحبه ایدردی . یازیلرنده کی صنعت ایخه لکی مصاحبه نرنده ده جانی بر صورتده موجوددی . واسع معلوماتی هم سوزلرینه، هم یازیلرینه بویوک متانت و یرردی . اونی اوقویانلر تقدیر ایدرلردی . دیکله یلر حیران اولورلردی . بر بویوک قادی اونا ایچین شویله دیمشدر : «او سوز سوله دیکی زمان باشنک اطرافنده نوردن برهاله کور بیورم.» او مصاحبه ایدر، بر حادثه یی آکلاتیر، هله اضطرابی عشقلری تصویر ایدرکن او یله ایخه استهزالر، او یله رقیق حسلر سرپردی که دیکله یلر هم کولرلر، هم ده آغلارلردی .

* *

«اوسقار وایلد» ۱۸۵۴ میلادنده دوغمشدی . بر جراحک و مشهور بر ایرلاندا لی شاعره نک او غلیدر . (اوقسفورده) ده تحصیل کورمش و بورادن چیقنجه بر مجموعه اشعارنشر

ندن کچمش، کردابلرنده یووارلانش، فضا حندن فضاحته دولاشمش، سیات حاکم قارشیسینده ده تزییف واستهزایی بیراقامش، محبسدره کیرمش و چیقمش هر کسندن زیاده کندینه فنا لقا ایتمش، سوروشمش... و اولمش... ایشته: اوسقار وایلد! دیه بیلیرز که ایکی اوسقار وایلد واردر : بری شاعر و ادیب اوسقار وایلددر که انسان حیرانی اولور، دیکری موضوعات اخلاقیه و حسیات سالمه جه مریض (اسقار وایلد) در که مرحت انکیزدر . بر حقیر طوپراقندن بر نفیس چیچک چیقدیغنی کبی او محکوم اخلاقندن اوقیمتدار اثرلر وجوده کیشدر . انکلیز افکار عمومیه سی قارشیسینده حقلی اولارق محکوم اولان بو وجودک، بوملیح سیانک، بومتفکر قافانک، بو آوده سیات دهانک اثرلرینی انکلیز عائله لرینک کتبخانه نرنده هیچ کوره مزسکیز؛ چونکه بو ایرلاندا لی شاعر، اونلرک نظرند مجسم بر کناهدرد . فی الحقیقه اونک یاپدقلرینی قلم یازاماز و اونک حیاتنک بعض قسمملرندن لقای ادب استهزایدرد، فقط نه فائده که بو بر بویوک صنعتکاردر . بو بزده ایدرد . شعرده، نژده . تیارو و رومانده مستثنا بر شهرت قازانش، محتشم، بلیغ، ظریف، ایکنه له یین، دیدیکله یین، صوقان اثرلریله بوتون ادبیات محیطلرینک رغبت و تقدیرینی تأمین ایتمشدر . بشریت، اکثریا بر فردک شخصیتنده تمرکز ایتمش نقیصه لری آراشدر یرکن اونده کی دهانک، یوکسک جوهرک قیمتی هیچه ایندیرمک و او دهانک جمعیه اولان خدمتلرینی چیکنه مک انصافمزد - لغنده بولونور . حالبو که نقایص شخصیه ایله فضائل عامیه آری آری شیلردر و بونلری آری آری نقطه نظرلردن تدقیق و محاکمه ایتک دهادوغرو اولسه کر کدر . فضیله اخلاقه حرمت ایدلدیکی کبی عرفان و دهانکده حق و یریلیدر . تاریخاً مثبتدر که شخصنده بعض آغیر سیئه لر اجتماع ایتمش کیمسه لر آراسنده انسانیه و جمعیه چوق بویوک خدمت ایدنلر موجوددر . (اوسقار وایلد) ک «Intentions» نامنده کی اثرینی فرانسزجه یه ترجمه ایدن (ژوزفرونو) بو حقیقی نه کوزل تدقیق و تحلیل ایتمشدر، دییورکه :

«حیات خصوصیه لرندن دولایی De Nerval

ایتمشدر . بو اثر (سوین بورن) ، (شیله ی) ، (کیتس) کیچی محررلرک تأثیری آلتنده قالمش و منقدرلرکده شدتلی تنقیداته اوغراشمش اولدیغی حالده یینه بویوک موفقیت الده ایتمشدر . بوندن صوکرک انتشار ایدن اثرلری کنج محررک وسعت ذکاسنی ، احاطه فکریه سنی و علی الخصوص طرز تصویرده کی مستثنا قابلیتینی مخالفلری نظرندده بیله اثبات ایتمشدر . چوق کچمه دن بوتون ادبیات عالمده معظم بر آبدئه شهرت دیکلیمش شو کله لر یازلمشدر : Oscar Wilde . بو بویوک ، ذکا کر جهان شمول شهرتی حسن استعمال ایتسه ییدی و خصوصیه بعضی دوستلرینک پک خیر خواهانه وصایاسنه اهمیت ویرمش اولسه ییدی کیتدجه سعادتق مزداد اولاجقدی ؛ فقط حیف که او هر نه بهاسنه اولورسه اولسون دائما یازدیغی اثرلرده و حتی یاشیشنده باشقالرینی حیرت و تعجبه سوق ایدده جک حاللره اهمیت ویرمش و دینیه بیلیر که کندی آبدئه شهرتی طاشلامق کیچی بر وبال اجتماعی به کرفتار اولمشدر .

یوقسه اوکا هر یرده حیران اولیورلردی . لوندرنک بویوک سالونلری اونک بلاغت و عمر فانه صوصامش ، محافل نسوان اوکا مقنون قالمش ، شهرت و ثروت اونی ترویج ایتمشدی ؛ نه یازیق که اخلاقک چامورلری اونی بونزیه محیطلردن اوزاقلاشدیرمش ، اصیل عائله لرک غیظ و نفرتنه هدف ایتمشدر . اصیل زمهرنک اتهامنه اوغرایه رق محکمه یه ویرلمش و اوراده کوره که محکوم قالمشدر . بو محکومیت اونی یالکز محبسه آتما یوردی ، درین بر نسیان کردلنه یو وارلایوردی و بو کرداب نسیان اونک وطنداشلری طرفندن حاضر لاشدی :

کتابلرینی یا قدیلر ، تیاترولرینی منع ایتدیلر و البسه لرینی ، موبله لرینی و اوانده موجود اولان آثار صنعتی صاندیلر . زوجیه سی ایکی چوجوغیله منفایه حرکت ایتدی . بر قرطاسیه جی اونک پورتره سنی قویدییغی ایچین جامکانی طاش صاغناغیله پارچه لادیلر . و خلق ، اوسقار وایلدک ، برعلت ساریه یه بولاشمش کیچی ، اونی ده یاقدیلر بو بویوک ذکا ک خانمانی سوندیردیلر . بر ممتاز ذکایه ، بر بویوک محرره یاپیلان بو مدهش خسران و تخریباته قارش فرانسز ادبیات عالمی پرتستو ایتدی . و پول آدان ،

اوقتاو میربو ودها سائر مشهور ارباب قلم مقاله لریازدی ، فقط هیچ برینک فائده سی اولمادی و صوکرک اوسقار وایلدک موجودیتینی درین بر سکوت اورتدی محبس خدمات شاقه سی بو بویوک ، بو خارقه لر یاراتان شاعری خیر بالادی ، آزدی ، چیکنه دی و صوکرک یینه یاشامق ایچین حیاته آتدی

فرانسه یه ، هر مزیتیه بر کرسی تقدیر خاضر لایان بو بویوک و نازک بلده یه کلدی . محبتسز ، ثروتسز ، قدرتمزدی . برمدت سفیل ، پریشان ، متروک یاشادی و ۱۹۰۰ ده وفات ایتدی . . .

فقط شیمدی او داها مطمئن ، داها شان و شهرتله تاجلانمش اولارق یاشایور . بر کیمک ، قان ، اعصاب و عضلات ییغینی اولان موجودیت مادیه سنی طوپراق میردی ، بیتیردی ؛ فقط اثرلری محتشم جلدلر ایچنده ، هر مدنیت بلده سنک کتبخانه لرنده پاربلدایور ؛ ذکا و دهائتک سلطنتنه پایان یوق ! . . .

کوپک عولا مالری . . .
بوکیجه ، ایصسز کیجه
کین ییلی دوشوندم .
آه ، بو بیلدیزسز کیجه ،
قوپویور صانکه اودم .

اوزاقلردن عولویور
سسی قیصیق بر کوپک . .
ایچه درد اولویور
نجی می تولدیره جک ! ؟

اولویور تام برسنه :
کوپکار عولویورکن
بویله بر کیجه ینه
قورقوخ سسز لکلردن ؛

تولشدی دایم نم
نورعی بکلده نم
آه او بیلدیزسز کیجه ، آه او کوپک سسلری . .
او سسلره قاریشدی اونک صوک نفسلری . .